

ETNOLOŠKE PRIPRAVNICE V LOKVI NA KRASU

Študijska praksa dokumentiranja v Fabianijevi muzejski trgovini

Neža Zore

231

Če bi se radi vrnil v preteklost in si ogledali trgovinsko izložbo, kakršne so bile nekdaj, bi se nam morali pridružiti, ko smo se z Adelo Pukl, kustosinjo za duhovno kulturo v Slovenskem etnografskem muzeju, odpravile na etnološke pripravnice¹ v Fabianijevo muzejsko trgovino v Lokev na Krasu. Muzejska trgovina, ki jo je zasnoval zasebni zbiralec Miro Slana, je polna produktov, ki so jih ljudje lahko kupovali v času pred drugo svetovno vojno. Trgovina z mešanim blagom FABIANI - PLACER je v istih prostorih delovala od leta 1869 pa vse do leta 1948. Miro Slana je z zbiranjem začel leta

Udeleženci etnoloških pripravnic pred izložbo Fabianijeve muzejske trgovine (foto: S. K., 2020)

¹ Etnološke pripravnice so bile priznane kot študentska praksa v okviru študija etnologije in kulturne antropologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Potekale so od 13. do 15. julija 2020.

1990, Fabianijevo muzejsko trgovino pa je odprl leta 2007. Zbirka šteje okoli 30.000 predmetov. Zbirko ves čas dopolnjuje, predmete glede na ohranjenost tudi menjuje. Zaradi njegovega dela in prepoznavnosti ga ljudje celo sami poiščejo in mu podarijo in prodajo družinsko zapuščino.

232

Miro Slana in Slovenski etnografski muzej sodelujeta že več kot 15 let. V tem času sodelovanja pri različnih razstavah se je Miro Slana seznanil s standardi muzejskega dela ter pomenom dokumentiranja in inventariziranja predmetov. Njegova želja je, da se popišejo vsi predmeti, prav tako vse zgodbe o blagovnih znamkah, o trgovinah in posameznih predmetih, ki jih je slišal v preteklih letih zbiranja. Začetek tovrstnega dokumentiranja predstavlja inventariziranje predmetov njegove zbirke. Zato smo študentke, pod mentorstvom Adele Pukl, pomagale zapisati podatke o predmetih, ki so bili do sedaj le v spominu njihovega lastnika. V Excelovi tabeli smo vsakemu predmetu določile inventarno številko (npr. FMT 00566), zapisale njegovo ime, okvirno datacijo, zgodovino in čim natančnejši opis predmeta ter opombe. Na vsak predmet smo napisale inventarno številko in ga fotografirale. Na ta način smo letos inventarizirale 379 predmetov (FMT 00752 – FMT 01131). Excelova tabela je zastavljena tako, da so polja poimenovana enako kot v celoviti dokumentacijski platformi Galis, ki jo uporabljajo v Slovenskem etnografskem muzeju, da se bodo vsi predmeti skupaj s fotografijami lahko vnesli pod zavihek evidentiranja. Na ta način bodo imeli v Slovenskem etnografskem muzeju evidenco popisanih predmetov iz Fabianijeve muzejske trgovine.

Želja, da bi se popisalo čim večje število predmetov, se počasi, a vztrajno izpolnjuje. Zakaj bi to pravzaprav počeli? Trgovina ni samo kup predmetov. Vsaka stvar, ki sem jo preučevala – bodisi skodelica, steklenica, posoda za shranjevanje take ali drugačne reči – ni samo predmet, ki bi bil samemu sebi namen. O vsaki stvari je Miro Slana znal povedati

Udeleženci pripravnic v procesu dokumentiranja predmetov (foto: Ida Glušič, 2020)

Na izletu z Borisom Čokom spoznavamo ustno izročilo Lokve na Krasu (foto: Ida Glušič, 2020)

precej več, veliko več, kot bi uspel opazovalec sam razbrati s posameznega predmeta. Bistvo je v zgodbah predmetov in poteh, ki so si jih utrli v trgovino – naš cilj pa je, da se te zgodbe in poti ne pozabijo.

Udeleženke nismo spoznale samo praktičnega dela dokumentiranja muzejske zbirke, kar je bila za nas nova in koristna izkušnja, pač pa smo spoznale tudi ljudi, ki so vpeti v to delo. Prvi dan etnoloških pripravnic smo se seznanile s trgovino in popisom predmetov. Drugi dan smo se po uspešnem inventariziranju odpravili na spoznavanje ljudskega izročila in kulturne krajine v okolici vasi Lokev na Krasu. Vodil nas je Boris Čok, lokalni turistični vodnik in zbiralec ljudskega izročila, ki na mlajše generacije prenaša tudi znanje suhozidne gradnje. Zadnji dan smo nadaljevale popis predmetov in se nato polne vtisov vrnile nazaj v Ljubljano.